

בית המשפט העליון בשבתו כבית משפט לערעורים אזרחיים

רע"א 61427-10-25

לפני: כבוד השופט יחיאל כשר

המבקשים: 1. מ.ו. השקעות בע"מ
2. משה וינברג

נגד

המשיבה: פגסוס החזקות בע"מ

ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בתל אביב – יפו
(השופטת ת' אברהמי), מיום 9.7.2025, ב-ע"ר 20166-01-25

בשם המבקשים: עו"ד רונן דמארי

החלטה

לפניי בקשת רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בתל אביב – יפו
(השופטת ת' אברהמי), מיום 9.7.2025, ב-ע"ר 20166-01-25. במסגרת פסק הדין נושא
הבקשה שבפניי נדחה ערעור על החלטת רשמת בית המשפט המחוזי (השופטת (בפועל)
ע' קצבוי), מיום 23.12.2024, ב-ת"א 49195-08-24, בגדרה התקבלה, בחלקה, בקשת
המבקשים להורות למשיבה להפקיד ערובה להבטחת הוצאותיהם בהליך הנ"ל.

רקע הדברים

1. ביום 13.12.2018 נכרת בין המבקשים לבין המשיבה הסכם לביצוע עסקת
קומבינציה לגבי מקרקעין בתל אביב (להלן: ההסכם). המבקשים הם בעלי המקרקעין
ואילו המשיבה היא החברה היזמית שאמורה הייתה להקים את הפרויקט במקרקעין. ביום
17.6.2020 שלחו המבקשים למשיבה הודעה ובה הודיעו על ביטול ההסכם (להלן:
הודעת הביטול). החל מחודש ספטמבר 2020, מצויים הצדדים בהליכים משפטיים בעניין
ההסכם. להלן אתאר הליכים אלו בתמצית.

2. תחילה, הגישה המשיבה תביעה לאכיפת ההסכם בטענה כי ביטולו היה שלא
כדין (ת"א 57367-09-20). ביום 14.11.2021 נמחקה תובענה זו, בהסכמת הצדדים, מבלי

שהוכרעה לגופה. ביום 9.11.2021, הגישו המבקשים תביעה כספית כנגד המשיבה, בטענה לנזקים בשל הפרת ההסכם על-ידיה (ת"א 18001-11-21). ביום 5.9.2023, ניתן פסק דינו של בית המשפט המחוזי בתל אביב – יפו (השופט י' שקד) אשר דחה את תביעת המבקשים וחייב אותם בהוצאות המשיבה בסך 170,000 ש"ח (להלן: פסק הדין בהליך הקודם). על פסק הדין בהליך הקודם הגישו המבקשים ערעור לבית משפט זה, אשר עודנו תלוי ועומד (ע"א 216/24). החשוב לענייננו הוא כי במסגרת פסק הדין בהליך הקודם נקבע, בין היתר, כי המשיבה לא הפרה את ההסכם, כי המבקשים פעלו בחוסר תום לב בביטול ההסכם, באופן ובמועד בו בוטל, וכן כי הודעת הביטול ששלחו המבקשים למשיבה ניתנה שלא כדין.

ביום 20.8.2024, הגישה המשיבה את התביעה נושא ההליך דנן (ת"א 49195-08-24), במסגרתה עתרה המשיבה לחיוב הנתבעים בתשלום סך של 10,000,000 ש"ח בגין אבדן הרווח שהיה צפוי לנבוע מביצוע ההסכם, ולחלופין בתשלום סך של כ-402,000 ש"ח בגין ההוצאות שנגרמו למשיבה עקב השקעתה בעסקת הקומבינציה מושא העסקה.

3. ביום 11.11.2024, הגישו המבקשים לבית המשפט בקשה לחיוב המשיבה בהפקדת ערובה להבטחת תשלום הוצאותיהם, בהתאם לתקנה 157(א) לתקנות סדר הדין האזרחי, התשע"ט-2018 (להלן: התקנות). זאת, בין היתר, בהסתמך על הוראת סעיף 353 לחוק החברות, התשנ"ט-1999 (להלן: החוק), הקובעת כי מקום בו מוגשת תביעה על-ידי חברה בעירבון מוגבל, חלה חזקה לפיה עליה להפקיד ערובה להבטחת הוצאות הנתבע. בבקשתם, טענו המבקשים כי למשיבה אין נכסים או רכוש מהם ניתן יהיה להיפרע במידה ותביעתה תידחה, וכי בעל השליטה בה מתגורר בחו"ל. המבקשים הוסיפו וטענו כי סיכוייה של התביעה להתקבל קלושים.

ביום 3.12.2024, המשיבה הגישה את תשובתה לבקשת המבקשים, ובה טענה כי בהתחשב בכך שסיכויי תביעתה גבוהים, אין הצדקה לחיובה בהפקדת ערובה להבטחת הוצאות המבקשים. המשיבה הטעימה כי בפסק הדין בהליך הקודם נפסק כי המבקשים הם שהפרו את ההסכם שבין הצדדים, קביעה עובדתית שלהשקפתה מקימה מעשה בית דין. לחלופין, נטען כי בנסיבות העניין יש לקבוע את הערובה על הצד הנמוך בלבד.

ביום 23.12.2024, המבקשים הגישו את תגובתם לתשובת המשיבה, במסגרתה הדגישו, בין היתר, כי הנטל להוכחת איתנות כלכלית, אשר נדרשת על מנת שלא לחייב את המשיבה בהפקדת ערובה, מוטל על המשיבה, וזו לא הרימה אותו. עוד טענו

המבקשים כי נודע להם כי מתנהל נגד המשיבה תיק הוצאה לפועל, בגין אי תשלום חוב בסך של כ-820,000 ש"ח, במסגרתו הגישה המשיבה התנגדות לביצוע שטר לבית משפט השלום בחיפה (להלן: תיק ההוצאה לפועל). נטען כי תיק ההוצאה לפועל מחזק את הצורך בהפקדת ערובה להבטחת הוצאות המבקשים, שכן יש בו כדי להעיד על איתנות כלכלית מעוררת של המשיבה.

4. באותו יום (23.12.2024), ניתנה החלטת רשמת בית המשפט המחוזי (השופטת (בפועל) ע' קצבוי), אשר קיבלה, בחלקה, את הבקשה לחייב את המשיבה בהפקדת ערובה להבטחת הוצאות המבקשים. במסגרת החלטתה, עמדה הרשמת על כך שנקבע בפסיקה כי את חיובה של חברה בעירבון מוגבל המגישה תביעה בהפקדת ערובה, יש לבחון בשלושה שלבים: בחינת מצבה הכלכלי של החברה; בחינה האם יש הצדקה בנסיבות העניין למתן פטור מערובה, כאשר הכלל הוא בחיוב בהפקדת ערובה; ובחינת סיכויי התביעה.

הרשמת קבעה כי בנסיבות העניין דנן, המשיבה כלל לא ניסתה להוכיח איתנות כלכלית במידה הנדרשת לחריגה מהכלל, ועל כן, לא עמדה בשלב הראשון שנקבע בפסיקה. עוד קבעה הרשמת כי עיקר טענותיה של המשיבה מתמקד בטיעון בדבר סיכויי הגבוהים של התביעה להתקבל, בייחוד בשל הקביעות בפסק הדין בהליך הקודם, וכי אין בטיעונים אלו כדי להוביל להפטרה של המשיבה מהפקדת ערבות להוצאות. זאת, בין היתר, בהתחשב בכך שאף אם הפרו המבקשים את ההסכם, יש בפי המבקשים טענות שונות המתייחסות להיתכנות הפרויקט מושא ההסכם וכן לנזקים שנגרמו או לא נגרמו למשיבה, שאין לקבוע, בשלב זה, כי הן קלושות. עם זאת, הודגש כי יש לייחס משקל לקביעות שניתנו בפסק הדין בהליך הקודם, בכך שגובה הערובה יקבע על הצד הנמוך. על כן, הרשמת קבעה כי המשיבה תפקיד ערובה בסך של 50,000 ש"ח להבטחת הוצאות המבקשים בהליך (וכך עשתה המשיבה מספר ימים לאחר מכן).

5. המבקשים לא השלימו עם החלטת הרשמת והגישו עליה ערעור (ע"ר 20166-01-25), המתמקד בכך שסכום הערובה שנקבע נמוך מדי ואינו תואם את נסיבות העניין. המבקשים טענו כי לא היה מקום לייחס משקל רב לקביעות שניתנו בפסק הדין בהליך הקודם לשם קביעת גובה הערובה, הן מהטעם כי הן אינן חלוטות וערעור עליהן עודנו תלוי ועומד, והן מהטעם שקביעות אלו אינן מוכיחות את יסודות עילת התביעה המרכזית של המשיבה – אובדן רווחים עקב אי-יציאתו לפועל של הפרויקט נושא ההסכם. עוד נטען כי אף אם תביעת המשיבה תתקבל ביחס לסעד החלופי בלבד (החזר הוצאות), הרי שיהיה בכך כדי להצדיק פסיקת הוצאות לטובת המבקשים, בהתאם לתקנה 151(ג)

לתקנות, בשים לב לפער המשמעותי בין הסעד החלופי לבין הסעד העיקרי בתביעה. עוד נטען כי הרשמת לא התייחסה לשיעור ההוצאות הנדרשות למבקשים לשם הגנתם בנסיבות העניין, וכך לכך שהמשיבה שיקרה לגבי מצבה הכלכלי, בשים לב לכך שהיא הסתירה, לשיטתם, את תיק ההוצאה לפועל כנגדה.

המשיבה הגישה תשובה לערעור, במסגרתה חזרה, בעיקרו של דבר, על הטענות שהעלתה בפני רשמת בית המשפט. כמו כן, בתשובתה הבהירה המשיבה כי תיק ההוצאה לפועל, שנטען על-ידי המבקשים כי נפתח כנגד המשיבה, הוא תיק אשר נפתח על-ידה, כך שהיא הנושה ולא החייבת באותו התיק. יצוין כי לתשובת המשיבה הגישו המבקשים תגובה מטעמם, במסגרתה הם טענו כי רק במסגרת התשובה לערעור נודע להם, לראשונה, כי תיק ההוצאה לפועל נפתח על-ידי המשיבה ולא כנגדה.

6. ביום 9.7.2025, ניתן פסק דינו של בית המשפט המחוזי בתל אביב – יפו (השופטת ת' אברהמי), אשר מורה על דחיית הערעור. במסגרת פסק הדין הבהיר בית המשפט כי בנסיבות דנן אין מקום להתערב בשיקול הדעת הרחב הנתון לערכאה הדיונית בקביעת גובה הערובה להבטחת הוצאות הנתבעים. מעבר לכך, הדגיש בית המשפט כי לנוכח פסק הדין בהליך הקודם, וכל זמן שזה עומד על כנו, התייתר למעשה הדיון בחלק ניכר מטיעוני ההגנה של המבקשים, והמחלוקת שתיוותר היא בעיקרה בשאלת הנזק. משכך, קביעת הערובה אינה מתעלמת מכך שנותר נושא לדיון, והדבר עמד בבסיס החלטתה של הרשמת שלא לפטור את המשיבה כליל מהפקדת ערובה. משכך, בית המשפט דחה את הערעור, וחייב את המבקשים בהוצאות המשיבה בסך 7,500 ש"ח.

הבקשה שבפניי

7. על פסק דינו של בית המשפט המחוזי הוגשה בקשת רשות הערעור שבפניי. בתמצית, במסגרת הבקשה דנן חוזרים המבקשים על הטיעונים שהעלו בפני הערכאות קמא. זאת, תוך שהוסיפו, בין היתר, כי בית המשפט המחוזי שגה, לטענתם, בכך שהתעלם מההסבר שנתנו בנוגע לסברתם בנוגע לתיק ההוצאה לפועל ולהתנהלות המשיבה שהסתירה את קיומו עד להגשת התשובה לערעור מטעמה. המבקשים טוענים כי עניינם מעלה שאלה עקרונית המצדיקה היעדרות לבקשתם ב-"גלגול שלישי" והיא "כיצד יש לקבוע ערובה ראויה בתביעות בסכומים מופרזים המוגשות על ידי חברות נטולות נכסים אשר הבעלים תושב חוק?". לטענת המבקשים, נדרשת הכרעה עקרונית של בית משפט זה, נוכח נסיבותיו של העניין דנן, בין זכות הגישה לערכאות לבין זכות הנתבע להבטחת הוצאותיו. כמו כן, נטען כי הערכאות קמא גרמו למבקשים עיוות דין ממשי, שעה שככל ויפסקו הוצאות לטובתם הם לא יוכלו להיפרע, לטענתם, מהמשיבה.

יצוין כי לצד בקשת רשות הערעור, הגישו המבקשים בקשה לצירוף ראייה נוספת בערעור. עניינה של בקשה זו הוא בחוות דעת כלכלית (להלן: חוות הדעת), שהועברה לידי המבקשים, לטענתם, ביום 28.5.2025, ומשכך לא היה באפשרותם להגישה לערכאות קמא. עוד לטענת המבקשים, יש בחוות הדעת כדי להבהיר כי סיכויי המשיבה להוכיח, מבחינה כלכלית, את נזקיה, הינם נמוכים, ומשכך יש בה כדי להשפיע על ההכרעה בגובה הערובה שיש להורות למשיבה להפקיד.

דיון והכרעה

8. לאחר עיון בבקשה למתן רשות הערעור על נספחיה, הגעתי לכלל מסקנה כי דין הבקשה להידחות אף מבלי להידרש לתשובת המשיבות.

9. הבקשה דנן היא בקשת רשות ערעור ב-"גלגול שלישי", על פסק דין בגדרו נדחה ערעור רשם על החלטה בעניין ערובה. לפיכך, לצורך קבלת בקשתם נדרשים המבקשים לצלוח משוכה גבוהה במיוחד. זאת, שהרי לא זו בלבד שרשות ערעור ב-"גלגול שלישי" תינתן רק במקרים חריגים, בהם מתעוררת שאלה משפטית עקרונית החורגת מעניינם הפרטני של הצדדים, או כאשר דחיית הבקשה למתן רשות ערעור תגרום לעיוות דין; אלא שלכך יש להוסיף כי החלטות שעניינן הפקדת ערובה הן מסוג ההחלטות הדיוניות בהן מוקנה לערכאה הדיונית שיקול דעת רחב, שלא בנקל תתערב בו ערכאת הערעור גם ב-"גלגול שני", קל וחומר ב-"גלגול שלישי" (רע"א 4341/24 פלוני נ' פלוני, פסקה 6 (4.6.2024); רע"א 40874-12-24 אסום – חברה קבלנית לבנין בע"מ נ' נציגות הבית המשותף ברחוב חיים חפר 13 ראשון לציון, פסקה 6 (30.7.2025); ע"א 41386-07-25 מלק נ' וייס, פסקה 8 (5.1.2026)).

סבורני כי לא עלה בידיי המבקשים לצלוח את המשוכה האמורה.

10. המבקשים טוענים כי בעניינם מתעוררת שאלה עקרונית החורגת מעניינם של הצדדים, הקשורה לאופן בו על בית המשפט לקבוע את גובה הערובה בתביעות בסכומים "מופרזים" כשהתובעת היא חברה בע"מ שבעל השליטה בה הוא תושב חוץ. אולם, סבורני כי השאלה לה מייחסים המבקשים נופך עקרוני, איננה אלא שאלה הנטועה בנסיבותיו הפרטניות של המקרה, אשר התשובה לה מצויה באיזון שנקבע במסגרת המבחנים שהותוו בפסיקה לקביעת גובה ערובה להבטחת הוצאות, וביישומם.

אכן, דומה כי אם המאמץ הניסוחי היצירתי שהקדישו המבקשים על מנת לשוות לעניין מושא בקשתם חשיבות עקרונית, דינו להצלחה, ימעטו עד למאוד המקרים בהם לא תינתן רשות ערעור ב- "גלגול שלישי". ההלכה בעניין זה, כידוע, שונה.

11. כמו כן אינני סבור כי פסק הדין נושא הערעור מעורר חשש לגרימת "עיוות דין" אשר מצדיק היעדרות לבקשה למתן רשות ערעור ב- "גלגול שלישי". אכן, בשים לב לגובה הסכום הנתבע בתביעה שהגישה המשיבה כנגד המבקשים (10,000,000 ש"ח), העמדת הערובה שיש על המשיבה להפקיד בכדי להבטיח את הוצאות המבקשים (ככל שיפסקו לטובתם) על סך של 50,000 ש"ח בלבד, היא אכן על "הצד הנמוך", וכך גם נקבע בהחלטתה של הרשמת. עם זאת, קביעה זו נסמכה על התרשמותה של הרשמת כי סיכוייה של תביעת המשיבה להתקבל, למצער בחלקה, הם גבוהים, וזאת על יסוד קביעות בית המשפט בפסק הדין הקודם, שלפיהן המבקשים הם שהפרו את ההסכם.

אף אם היה ממש בטענות המבקשים שלפיהן היה על הרשמת ליתן משקל נמוך יותר לקביעות בית המשפט בפסק הדין הקודם, בשים לב לכך שמדובר בפסק דין שאינו חלוט ושערעור תלוי ועומד בעניינו לפני בית משפט זה; כי היה עליה ליתן משקל רב יותר לסכום התביעה ולהוצאות שהמבקשים צפויים לשאת בהן לצורך ניהול הגנתם; וכי אף הרשמת עצמה קבעה שלא עלה בידי המשיבה להוכיח את איתנותה הכלכלית – ואינני קובע, בכל הסוגיות דלעיל, כך או אחרת – אין בכך כדי לעלות לכדי עיוות דין המצדיק קבלת הבקשה. זאת, שכן לרשמת נתון שיקול דעת רחב בקביעת האיזון הראוי בין השיקולים השונים במסגרת החלטותיה בענייני ערובה.

12. בטרם סיום, אציין כי מצאתי לנכון לדחות את בקשתם של המבקשים להגשת ראייה נוספת, הן משום היעדר הצדקה לאי הגשתה של חוות הדעת לערכאות קמא (המועד בו סיים המומחה את מלאכתו אינו המועד הרלוונטי לעניין זה, שכן היה על המבקשים להקדים ולפנות למומחה ולעשות את הנדרש להשלמת חוות הדעת במועד שיאפשר את הגשתה לערכאה הדיונית), והן משום שאין בחוות הדעת כדי להשפיע על ההחלטה.

13. סוף דבר: הבקשה נדחת. משלא נתבקשה תגובה, אין צו להוצאות.

